

Forfatter: Falster, Christian

Titel: Udrag fra Satirer, 1720-42

Citation: Falster, Christian: "Satirer, 1720-42", i Falster, Christian: *Satirer, 1720-42*, udg. af Aage Schiøttz-Christensen, Det Danske Sprog- og Litteraturselskab, C.A. Reitzel, 1982, s. 78. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-falster05-shoot-idm140600519891408/facsimile.pdf> (tilgået 04. maj 2024)

Anvendt udgave: Satirer, 1720-42

78 *Disse Tiders onde Optugtelse*

- 38,6. – 48,7: *Nonne eller Jesuit*] begge mestrer udspekuleret list, men denne hustru er deres overmand.
- 49,3: *Munster*] mønster. – 49,4: *Elske-Kunsten*] allusion til *Ars Amandi* – Ovids digt om nævnte kunst. – 49,6: *en Bilde*] i fabelen ville musene se at få hængt en bjælde om halsen på katten, for at de i tide kunne advares om dens komme.
- 50,5: *Actæon*] blev af Artemis forvandlet til en hjort. De fremspirende takker ses her som svarende til hanrejens horn.
- 51,1: *din Moders Særk*] jvf. ordsproget: »Datter farer gerne i moders særk«, d.e. efterligner hende (Maus Samling nr. 1251). – 51,3: *Værk*] urværk med tilhørende visere. – 51,5: *gemeent*] offentligt, tilgængeligt for alle. – 51,6: *Borger-Stuer*] borgestuer – opholdsstedet for tyendet på større gårde. – Holberg sammenstiller »Kroe-Huuse og Borge-Stuer« som steder for slibrig ånd og tone (cit. efter ODS). – 51,8: *Spi*] spy, d.e. æg, som spyfluen har lagt på kødvarer.
- 53,2: *begiver*] opgiver, lader fare. – 53,4: *modig*] overmodig, kry, hovmodig, arrogant. – Om Falsters brug af dette ord se note til *Udenl. Rejse*, titlen.
- 53,4: *Dage-Driver*] idet Falster ser sin dagdriver som et menneske, der flygter fra sine pligter over for samfundshelheden, går han m.h.t. landets militære beredskab ud fra synsmåder og normer, der først realiseredes med Junigrundlovens bestemmelser om alm. værnepligt, og kommer derved ud i den modsigelse, at hans kritik af dagdriveren rammer ham selv: skønt i den bedste alder for våbenføre mænd blev Falster jo også hjemme ved kakkelloven og middagsmaden, da »Folket stod for Stade«, som ved de andre krigsgehigheder i str. 54.
- På tiden for hans digt var kun bonden værnepligtig – alle andre var fritagne, adelen også (Edv. Holm, I, s. 436).